

індустрій. Якірною функцією є “Art-inkubator”, в якому багато складових пов’язано загальною інфраструктурою, однак постійних виробничих зв’язків у ньому немає, що могло б дозволити віднести його до кластерів. Арт-об’єкти розташовані окремо, в більшості випадків зонуються по окремих корпусах.

Доповнюючи перелік найбільш поширених функцій арт-кластерів (виставки, галереї, лекційні зали, медіатеки, майстерні, шоурум, коворкінги, магазини, опен-спейс простори, поп-ап спрямування), слід визначити особливу роль в функціональному наповненні фуд-кортів і закладів громадського харчування (бістро, ресторани, кафе, бари).

Список використаних джерел та літератури:

1. Запотоцький С., Левицька О. Ревіталізація промислових об’єктів міста (на прикладі м.Івано-Франківська). Часопис соціально-економічної географії. № 21(2). С.102-106.

2. Функции городов и их влияние на пространство. Под ред.. Л.Г.Руденко. К.,2015. 192 с.

3. Хохлачева С.Г. К проблеме архитектурно-планировочной организации реконструируемых промышленных зон города. Изв.вузов. Строительство,1996 № 2. С.109-113.

4. Voix Rafael, Capone Francesco, de Propriis Lisa. Comparing creative industries in Europe. European Urban and Regional Studies, Article first published online: August 21, 2014; Issue published: October 1, 2016 № 4 pp.935-940.

5. Промприлад. Реновація – Тепле Місто. URL: <https://warm.if.ua/projects/promprylad> (дата звернення: 01.11.2019).

*Пристайко Валерій Володирич,
аспірант кафедри суспільного розвитку і суспільно владних відносин,
НАДУ при Президентові України*

ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ВЕЛИКИХ МІСТ

Місто завжди виступало фактором розвитку цивілізації і, водночас, тим джерелом, в якому виникали і поглиблювалися екологічні проблеми. Нині, в епоху зростаючих темпів урбанізації та прогресуючої глобалізації, незбалансований характер співвідношення індустріальної спільноти з довкіллям може призвести до світової кризи [1].

Місто – це порівняно невелика автономна територія, що являє собою відкриту екосистему, елементи якої пов’язані між собою та з довкіллям потоками енергії, речовини, інформації [2, с. 73].

Багато хто вважає, що погіршення екологічної ситуації в містах – нове явище, з яким людство зіткнулося кілька десятиліть тому, що зумовлено швидким розвитком промисловості. Але це не так. Екологічні проблеми, пов'язані з розвитком міст, старі як світ.

В даний час в містах проживає більше половини населення Землі. Урбанізація, з одного боку, покращує умови життя населення, з іншого - призводить до витіснення природних систем штучним, забрудненням навколишнього середовища, підвищенням хімічного, фізичного і психологічного навантаження на організм людини.

Урбанізація як історичний процес зростання ролі міських поселень досягла значних масштабів. Екологічний аспект урбанізації виражається в тому, що міста все більше концентрують всі види забруднення навколишнього середовища, надаючи прямий і непрямий вплив на значні території. Розвиток урбанізації призвів до формування зон активної взаємодії територіальних спільнот людей з навколишнім природним середовищем. Результатом цього є забруднення та деструктуризація компонентів природного середовища, насамперед за рахунок виробничої і комунально-побутової діяльності населення та погіршення природних умов життя людей, що негативно впливає на їх здоров'я.

Екологічні проблеми міст, головним чином найбільш великих з них, пов'язані з надмірною концентрацією на порівняно невеликих територіях населення, транспорту і промислових підприємств, змагістр утворенням антропогенних ландшафтів, дуже далеких від стану екологічної рівноваги.

Зростання концентрації людей, промислових підприємств і автомобілів супроводжується значними змінами природних ландшафтів і умов в містах і передмістях, виникненням в них специфічних природних явищ, погіршенням екологічних якостей міського середовища. У містах різко загострюються екологічні проблеми. Причому ступінь складності цих проблем знаходиться в прямому зв'язку з величиною міста. Чим місто крупніше, тим сильніше змінені природні умови, тим важче вирішувати екологічні завдання.

Сучасне місто з його потужною соціально-економічної та інженерно-технічною інфраструктурою стає одним з головних винуватців деградації навколишнього середовища. Жителі такого міста стикаються з такими серйозними проблемами, як погане здоров'я і зниження життєвого рівня. Саме зміна здоров'я жителів міста є не тільки показником екологічного стану мегаполісу, а й найважливішим соціально-економічним його наслідком, яке повинно визначати провідні напрямки по поліпшенню якості навколишнього середовища.

Основною метою функціонування міста повинно бути забезпечення високої якості життя місцевого населення, зауважимо, що великі міста мають свої специфічні проблеми у їх досягненні. Перш за все це екологічні проблеми, які в свою чергу спричиняють демографічні, епідеміологічні, санітарні та інші проблеми, а отже потребують особливого підходу у сфері формування соціального захисту населення великих міст.

Виділяють три аспекти, що визначають екологічну безпеку міського населення: це забруднення атмосфери підприємствами і транспортом, низька якість питної води, невідповідність продуктів харчування необхідним нормам [3, с. 307-308].

У великих містах екологічна ситуація зумовлена специфічним для них, тісно переплетеними комплексами природних, містобудівних, інженерних, соціально-економічних та інших умов й ускладненими у зв'язку з цим спробами її поліпшення. Вона також характеризується незадовільною здатністю природного середовища до самопідтримання й самовідновлення.

Головною метою стратегії охорони довкілля великих міст повинна бути реалізація принципу сталого розвитку через екологізацію економіки міст, вдосконалення механізмів управління та контролю у сфері охорони довкілля, становлення дієвої системи екологічного моніторингу.

Пріоритетними питаннями залишаються [4]: зменшення навантаження автотранспорту на найбільш забруднені центральні частини великих міст через реалізацію нової транспортної стратегії; контроль за станом хімічного забруднення атмосфери не лише в точках перетину магістральних вулиць, але й в межах селітебних територій, особливо дитячих майданчиків, садочків та шкіл; подальша модернізація теплоенергетичного господарства міст; підвищення рівня забезпечення міст каналізаційними мережами та мінімізації забруднення поверхневих водойм міст комунальними стоками; усунення неприємного запаху в містах, який пов'язують з функціонуванням системи водовідведення; покращання стану дощової каналізації великих міст (дощові стоки з більшості автостоянок, автопідприємств без очищення потрапляють у відкриті водойми); продовження робіт щодо модернізації системи дезінфекції питної води та стічних вод; проведення інвентаризація стану очисних систем підприємств; вдосконалення систем збору й утилізації будівельного сміття, побутової техніки, різноманітних батарей, протермінованих ліків, ртутних термометрів тощо; розробка комп'ютеризованої системи комплексного управління зеленою зоною міст; впровадження нових біологічних та

хімічних методів боротьби з омелою; використання сучасних сумішей в зимовий період з метою захисту зелених насаджень від пошкодження токсичними солями.

На підставі аналізу основних екологічних проблем великих міст варто визначити базову мету екологічної політики кожного міста: метою екологічної політики міста є стабілізація та поліпшення стану навколишнього середовища на території міста шляхом формування та реалізації екологічної стратегії як інтегрованого напрямку гармонійного поєднання соціально-економічного розвитку та забезпечення комфортних умов для проживання та відпочинку [3, с. 310].

Сучасний етап розвитку міст характеризується гіперурбанізацією, яка веде до збільшення екологічного тиску на довкілля. Постійно зростає забрудненість повітря та води, система очистки якої не здатна затримувати нові миючі засоби – детергенти. Катастрофічно збільшується кількість твердих відходів, значну частину яких складають синтетичні полімери, вічні в екологічному плані. Ситуацію прагнуть виправити завдяки новим тенденціям в галузі утилізації відходів, розвитку ресурсозберігаючих технологій. Але найвищим досягненням екологічної стратегії XXI століття стане усвідомлення людством того, що всі питання охорони при-роди тісно пов'язані між собою, а їх розв'язання можливе тільки при глобальному підході [1].

Список використаних джерел та літератури:

1. Гамалія В. М. Екологія міста: історична ретроспектива та майбутній тренд / В. М. Гамалія, С. П. Руда, К. М. Гамалія // Молодий вчений. - 2016. - № 9.1. - С. 38-42 . - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_9.1_12.

2. Мариненко В.О. Екологічні аспекти розвитку великого міста / В.О. Мариненко // Актуальні проблеми державного управління на новому етапі державотворення : матеріали наук.-практ. конф. за міжнар. участю, Київ, 31 трав. 2005 р. : у 2 т. – К. : Вид-во НАДУ, 2005. – Т. 2. – С. 73–77.

3. Остапчук Т. М. Екологічні проблеми великих міст / Т. М. Остапчук // Наукові розвідки з державного та муніципального управління. - 2014. - Вип. 2. - С. 304-311. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nrzd_2014_2_39.

4. Комплексна екологічна програма на 2012-2016 рр. для м. Львова www.cityadm.lviv.ua/.../Екологічна_програма_Львів_2011_текст_заходи_на_19_01_2012.doc.